

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33382
Nom	Història de la comunicació
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2020 - 2021

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1308 - Grau Periodisme	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1308 - Grau Periodisme	4 - Comunicació	Formació Bàsica

Coordinació

Nom	Departament
MARTINEZ GALLEGO, FRANCISCO ANDRES	340 - Teoria dels Llenguatges i Ciències de la Comunicació

RESUM

- L'assignatura d'Història de la Comunicació s'integra en el mòdul de Formació Bàsica del Grau de Periodisme, junt amb les d'Història del Món Actual, Dret de la Comunicació, Societat Actual, Introducció a l'Economia Actual, Institucions Polítiques Contemporànies, Expressió Oral i Escrita per a mitjans de comunicació I (en castellà), Expressió Oral i Escrita per a mitjans de comunicació II (en valencià), Teories de la Comunicació i Documentació Comunicativa.
- Amb l'assignatura d'Història de la Comunicació l'estudiantat del Grau de Periodisme obtindrà i produirà coneixement sobre les distintes formes en las quals les societats humanes, en el seu esdevenir diacrònic, han usat i organitzat la comunicació i els mitjans de comunicació social per a generar les seues interaccions, la seua organitzacin social, el seu teixit cultural i les seues formes de poder.
- L'assignatura d'Història de la Comunicació es coordina, especialment, amb les d'Història de la Comunicació Social al País Valencià, Teoria i Història del Periodisme I i Teoria i Història del Periodisme II, per tal d'evitar solapaments i articular una seqüència de coneixements i competències lògica i progressiva.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No s'han especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del Pla d'Estudis.

L'alumnat que es matricule en la assignatura d'Història de la Comunicació no haurà de tenir competències prèvies especials, més enllà del correcte us de la llengua oral i escrita, d'un nivell bàsic d'alfabetització digital i d'una certa capacitat de qüestionament de la realitat que li permeta formular preguntes i proposicions conduents a la seua investigació i interpretació.

COMPETÈNCIES

1308 - Grau Periodisme

- Capacitat per a l'anàlisi sociocultural de les dimensions política, econòmica i tecnològica de la complexitat de les societats actuals, en tant que societats informatives, informàtiques i del coneixement. Així mateix, comprensió passiva de les llengües llatines pròximes i de l'anglès mitjançant l'ús d'alguns textos en aquests idiomes.
- Capacitat per conèixer l'evolució diacrònica de la comunicació i dels mitjans de comunicació en la seua relació amb les formes de vida, de sociabilitat i de cultura. Així mateix, comprensió passiva de les llengües llatines pròximes i de l'anglès mitjançant l'ús d'alguns textos en aquests idiomes.
- Capacitat i habilitat per expressar-se amb fluïdesa i eficàcia comunicativa de manera oral i escrita en les llengües pròpies.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

1. Analitzar la dimensió comunicativa de les societats, així com els seus vincles amb les dimensions política, cultural, social, econòmica i tecnològica, tot i jerarquitzeant els diversos factors explicatius.
2. Explicar la causalitat històrica, la seua complexitat factorial i les seues estructures temporals i espacials, des del procés d'hominització i adquisició del llenguatge fins la Segona Guerra Mundial.
3. Establir vincles entre el present i el passat i entendre l'evolució diacrònica de la comunicació en la seua relació amb les formes de vida, de sociabilitat i de cultura.
4. Distingir models teòrics explicatius de l'evolució social, tant del canvi com de la continuïtat.
5. Familiaritzar-se amb la documentació històrica (fonts historiogràfiques).
6. Expressar-se amb correcció i eficàcia comunicativa, de manera escrita, en la llengua d'impartició de l'assignatura.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. DEL LLENGUATGE A L'ESCRITURA

- 1.1. De la veu a l'alfabet
- 1.2. La socialització de l'escriptura en temps d'oralitat.
- 1.3. De la comunicació de Déu a la dels Homes.

2. LA INVENCIÓ DE LA IMPREMTA I EL COMBAT DE LA PROPAGANDA

- 2.1. El debat sobre els efectes de la impremta en la modernitat.
- 2.2. Barroc vist i escoltat.
- 2.3. Estat Absolut i comunicació

3. DE LA MODERNITAT A LA NACIÓ

- 3.1. Les mares de totes les revolucions: Holanda i Anglaterra al segle XVII
- 3.2. Les Llums o la disgregació de tot el que era sòlid.
- 3.3. La construcció de Nacions o la persuasió banalitzada.
- 3.4. La Societat de l'Espectacle i la globalització de l'individualisme: una comunicació ad personam.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	50,00	100
Pràctiques en aula	10,00	100
Elaboració de treballs individuals	46,00	0
Estudi i treball autònom	26,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	18,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Les activitats formatives es divideixen en presencials i no presencials.

Les presencials es centraran en:

-Classes teòriques: desenvolupament del temari a través d'explicacions i interaccions entre docent i discents.

-Classes pràctiques: a partir de la lectura crítica i els debats sobre el llibre BORDERÍA, LAGUNA MARTÍNEZ (2015): *Historia social de la comunicación: mediaciones y públicos*. Madrid, Síntesis; o sobre textos científics proporcionats pel professor.

- Classes a partir dels materials repartits per a la seua anàlisi i debat.

- Activitats tutoritzades: centrades tant en les classes teòriques i pràctiques com en el treball individual desenvolupant com activitat presencial/no presencial.

- Treball individual: es compon de dos elements, un presencial, l'altre no presencial. El primer consisteix en el visionat de una sèrie de pel·lícules, per al seu posterior anàlisi a través d'un informe crític.

Les no presencials es centraran en:

-Treball individual: desenvolupament de cinc assajos o informes sobre el visionat crític de les pel·lícules. Els assajos deuran prendre en consideració i mostrar coneixement tant de les classes teòriques com dels capítols corresponents del llibre BORDERÍA, LAGUNA, MARTÍNEZ (2015): *Historia social de la comunicación: mediaciones y públicos*. Madrid, Síntesis, o altres materials de lectura proporcionats pel professor.

- Lectura: del llibre abans citat i/o d'altres textos de naturalesa científica o crítica proporcionats pel professor.

- Estudi: per a les proves objectives realitzades al final del quadrimestre.

AVALUACIÓ

- L'avaluació constarà de parts diferenciades, a saber:

Tipus d'Avaluació	% sobre Total
a) Examen escrit individual	60
b) Treball individual	30
c) Tutorías i participació en debats	10

- Per a aprovar el conjunt de l'assignatura és necessari arribar almenys a una nota de cinc tant en l'examen escrit com en el conjunt dels treballs individuals (informes sobre les pel·lícules). No així en les tutories i participació en debats.
- L'examen escrit individual constarà d'una sèrie de preguntes, les respostes de les quals s'ajustaran a la totalitat dels treballs escomesos en classe (classes teòriques, classes pràctiques, tutories i debat del llibre o materials escrits) així com del treball no presencial (lectura del llibre i/o dels materials escrits proporcionats pel professor; debats a propòsit i confecció dels informes sobre les pel·lícules visionades).
- Els cinc informes sobre les pel·lícules vistes en l'aula consistiran en:

a) Una anàlisi del film, destacant els elements comunicatius, simbòlics i relacionals que hi apareixen.

b) Es podrà consultar (i és molt recomanable) bibliografia complementària i citar-la a peu de pàgina, per tal d'aprofundir en la qualitat analítica.

c) Cadascun dels 5 informes tindran un mínim de 5 fulls (DIN A4) i un màxim de 15. Estarà escrit en lletra *new romano* semblant, cos 12, interlineat 1.5. Tindrà, almenys, les següents seccions: caràtula (nom de l'alumne/a, títol de la cinta, data de realització del treball); índex; desenvolupament de l'anàlisi (opcionalment subdividit en capítols); i bibliografia.

d) L'avaluació dels informes es verificarà a través de la següent rúbrica:

Criteri	Excel·lent - Notable	Aprovat	Suspès
Localització, crítica i treball de fonts primàries i secundàries (2 punts)	El document ha suposat un esforç de recerca i aplicació de les tècniques adequades a la font primària (text, pel·lícula, etc.) i a les fonts secundàries (bibliografia) per a la seua elaboració i ha aconseguit varietat i complementarietat.	El document ha suposat un esforç limitat de recerca i aplicació de les tècniques adequades a la font primària (subjecte de la història de vida) i a les fonts secundàries.	El document no ha suposat un esforç de recerca i aplicació de les tècniques adequades a la font primària (subjecte de la història de vida) i a les fonts secundàries.
Comprensió del problema temàtic plantejat en la pel·lícula (relació entre marc teòric i variables històriques) i construcció de les hipòtesis. (4 punts)	El document fixa amb claredat l'objecte d'estudi i intenta explicar-ho a través de la construcció d'hipòtesis de treball històriques pertinents i de naturalesa causal i no factual. En tot cas relacionades amb les classes teòriques i les lectures obligatòries	El document fixa amb claredat l'objecte d'estudi, però és limitat en la formulació de les hipòtesis de treball històriques pertinents o en la relació amb les classes teòriques i les lectures obligatòries	El document no fixa amb claredat l'objecte d'estudi i/o no formula les hipòtesis històriques pertinents o no es relaciona amb les classes teòriques i les lectures obligatòries.

Format i disseny (0,5 punts)	El document s'adequa a les pautes de presentació de treballs acadèmics i utilitza de manera complementària textos i imatges en la seua elaboració.	El document s'adequa solament en part a les pautes de presentació de treballs acadèmics i/o utilitza de forma equilibrada textos i imatges en la seua elaboració..	El document no s'adequa als pautes de presentació de treballs acadèmics i/o no utilitza imatges pertinents per al contingut textual.
Ortografia i gramàtica (3 punts)	El document utilitza amb absoluta correcció el llenguatge escollit per a la seua elaboració (valencià o castellà, opcional).	El document utilitza el llenguatge escollit per a la seua realització, però comet fins a tres faltes ortogràfiques o gramaticals.	El document utilitza amb incorrecció, amb més de tres faltes ortogràfiques o gramaticals, el llenguatge escollit.
Claritat expositiva (0,5 punts)	El document organitza amb claredat i lògica argumental els seus continguts	El document organitza amb claredat i amb lògica argumental només el 60% dels seus continguts.	El document s'organitza sense claredat ni lògica argumental.

- En segones i subsegüents convocatòries, es repetirà l'examen escrit individual, cas d'estar suspès en anterior convocatòria; o es repetiran els informes individuals, cas d'estar suspesos en anterior convocatòria (només els suspensos). La nota relacionada amb la realització de tutories, es mantindrà. També es mantindrà la nota de l'examen individual o dels assajos, en el cas que un o uns altres resultaren aprovats en convocatòria anterior.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- - BORDERÍA, E.; LAGUNA, A.; MARTÍNEZ, F.A. (2015): Historia Social de la Comunicación: mediaciones y públicos. Madrid: Síntesis.
- CHICHARRO, M.M. y RUEDA LAFFOND, JC. (2005). Imágenes y palabras. Medios de comunicación y públicos contemporáneos. Madrid: CIS.
- CROWLEY, D. y HEYER, P. (1997): La comunicación en la historia. Tecnología, cultura y sociedad. Barcelona: Bosch.
- WILLIAMS, R. (1992). Historia y comunicación social. Barcelona: Bosch, 2 vols.
- RUEDA LAFFOND, J.C., GALÁN, E., RUBIO, A.L (2014): Historia de los medios de comunicación. Madrid: Alianza Editorial.
- BARBIER F. y LAVENIR, C.B. (1999): Historia de los medios. De Diderot a Internet. Buenos Aires:

Colihue.

- THOMPSON, J.B. (1998): Los media y la modernidad. Una teoría de los medios de comunicación. Barcelona: Paidós.

Complementàries

- ÁLVAREZ, JT. (1987). Historia y modelos de la comunicación en el siglo XX. El nuevo orden informativo. Barcelona: Ariel.
- CASTILLO, A. (2002). Historia de la cultura escrita. Del Próximo Oriente Antiguo a la sociedad informatizada. Gijón: Trea.
- CAVALLO, G. y CHARTIER, R. (1998). Historia de la lectura en el mundo occidental. Madrid: Taurus.
- MATTELART, A (1993). La comunicación-mundo. Historia de las ideas y de las estrategias. Madrid: Fundesco.
- PIZARROSO, A (1993). Historia de la propaganda. Madrid: Eudema.
- WYNNER, J. (1992). La imagen en movimiento. Aproximación a una historia de los medios audiovisuales. Valencia: Filmoteca Valenciana.
- EISENSTEIN, E. (1994): La revolución de la imprenta en la edad moderna europea. Madrid: Akal.
- MORAGAS, M. (ed) (2012): La comunicación: de los orígenes a Internet. Barcelona: Gedisa.
- MCNEILL, WH., MCNEILL, JR. (2010): Las redes humanas: una historia global del mundo. Barcelona: Crítica.
- MARTÍN BARBERO, J. (1987): De los medios a las mediaciones. Barcelona: Gustavo Gili.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern